

РІШЕННЯ РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ ДФ 58.053.033 ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 58.053.033 Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» на підставі прилюдного захисту дисертації «Формування професійних компетентностей майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних засобами інформаційно-комунікаційних технологій» за спеціальністю 015 «Професійна освіта».

21 липня 2023 року.

Костенко Оксана Василівна, 1977 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила Кременчуцький державний політехнічний університет та отримала диплом спеціаліста за спеціальністю «Менеджмент організацій»; кваліфікація – менеджер-економіст у 2001 році (диплом М17 051286) та Кременчуцький національний університет ім. М. Остроградського та отримала диплом магістра за спеціальністю «Педагогіка вищої школи»; кваліфікація – викладач університетів та вищих навчальних закладів у 2017 році (диплом ТА 17161577).

З 2001 до сьогодні прийнята на посаду викладача Вищого професійного училища № 7 м. Кременчука Полтавської області. З 2018 до 2022 року – аспірантка кафедри психології, педагогіки та філософії Кременчуцького національного університету ім. М. Остроградського; з 2022 року – аспірантка кафедри інформатики та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Дисертацію виконано у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка.

Наукові керівники:

Романишина Оксана Ярославівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформатики та методики її навчання Тернопільського національного університету імені Володимира Гнатюка.

Беспарточна Олена Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології, педагогіки та філософії Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського.

Здобувачка має 26 наукових публікацій за темою дисертації, з них 6 статей у періодичних фахових виданнях України; 4 статті у закордонних виданнях (3 у співавторстві та 1 з яких індексована в наукометричній базі Web of Science); 1 розділ у колективній закордонній монографії; 10 статей та тез у

збірниках матеріалів конференцій; 5 інтерактивних навчальних посібників (1 у співавторстві).

1. KOSTENKO, O.; FROLOVA, O.; BARSUK, S.; SHOSTAK, U.; BONDAR, N. Influência dos recursos educativos digitais nas possibilidades didáticas para o processo educativo (com a língua inglesa como exemplo). Revista EntreLinguas, Araraquara, v. 7, n. 00, p. e021112, 2021 [<https://doi.org/10.29051/el.v7i00.15888>].
2. О. Костенко. Застосування авторської технології при формуванні професійних компетентностей майбутніх обліковців. Науковий часопис. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2022. № 88. [<https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.88.21>].
3. Костенко О. В. Структура компетентностей майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних. Академічні студії. Серія «Педагогіка». 2022. № 1. [<https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2022.1.6>]

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

1. Горбатюк Роман Михайлович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри машинознавства та транспорту Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Без зауважень.

2. Артюшина Марина Віталіївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та психології ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». Зауваження, висловлені у відгуку опонента:

1. У формулюванні мети дослідження доцільно було б відобразити кінцевий результат – доведення результативності використання розробленої технології для формування професійних компетентностей майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних засобами ІКТ.

2. У першому розділі варто було б представити результати аналізу зарубіжного досвіду підготовки майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних в закладах професійної (професійно-технічної) освіти в умовах змішаного та дистанційного навчання.

3. При розкритті педагогічних умов формування професійних компетентностей майбутніх кваліфікованих робітників з професії «Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних» засобами ІКТ автор використовувала переважно теоретичний аналіз наукової літератури та власний досвід діяльності. Водночас для вирішення цього наукового

завдання доцільно було б використати метод експертної оцінки, який дозволив би врахувати думку й інших експертів-практиків з цього питання.

4. Вважаємо дещо невдалим формулювання «експериментальна технологія формування професійних компетентностей майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних засобами інформаційно-комунікаційних технологій», використовуючи у цьому визначенні двічі термін «технологія». Можливо правильніше було б назвати це «моделлю процесу формування професійних компетентностей майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних засобами інформаційно-комунікаційних технологій» або «моделлю професійної підготовки з формування професійних компетентностей...».

5. На нашу думку, при описі процесу організації дослідно-експериментальної роботи у 3 розділі необхідно було б краще прописати методику розрахунку дослідницької вибірки.

6. Автор допустив технічні помилки у назвах розділів роботи в змісті та тексті дисертації. Зокрема, у назвах розділів 1 та 3 у змісті роботи вказано «формування професійних компетентностей» у множині, у тексті - «формування професійної компетентності» в однині, у назві розділу 2 у змісті вказано «Забезпечення формування...», у роботі – «Методичне забезпечення формування...»

3. Ковальчук Василь Іванович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри професійної освіти та технологій сільськогосподарського виробництва Глухівського національного педагогічного університету ім. Олександра Довженка. Зауваження, висловлені у відгуку опонента:

1. У вступі дисертації, доцільно було б ширше представити нормативно-правову базу в межах якої здійснювалося дослідження. Поза увагою авторки залишились також Концепції Державної цільової соціальної програми розвитку професійної (професійно-технічної) освіти на 2022-2027 роки, Концепція цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року та ін.

2. У науковій новизні авторка зазначає, що нею удосконалено зміст професійної підготовки майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних в умовах воєнного стану в Україні та всесвітньої пандемії. Бажано було б уточнити, у чому полягає удосконалення.

3. У підрозділі 2.1 авторка презентує виокремлені педагогічні умови формування професійних компетентностей майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних засобами ІКТ, проте не достатньо обґрунтовує наукові засади їх виокремлення.

4. На рис. 2.9. представлено графічне зображення технології формування професійних компетентностей засобами ІКТ (с. 132) доцільно показати графічно зв'язки між компонентами.

5. Уважаємо, що потребують уточнення формулювання визначених авторкою професійних компетентностей майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних: формування компетентностей з теорії бухгалтерського

обліку; оволодіння основами оподаткування; оволодіння знаннями про бухгалтерський (фінансовий) облік; оволодіння знаннями про економічну діяльність підприємства, статистику та фінанси; оволодіння інформаційними системами і технологіями в обліку (сс.103, 132). Оскільки, за нормативним визначенням (Закон України «Про освіту»), компетентність – це динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність. Такої ж позиції дотримується авторка у визначенні змісту і структури професійних компетентностей поданого на с. 50.

6. Вважаємо не коректною назву розділу 3. «Дослідно-експериментальна перевірка педагогічних умов формування професійних компетентностей майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних засобами інформаційно-комунікаційних технологій», оскільки відповідно мети дослідження, експериментальній перевірці підлягала технологія формування професійних компетентностей майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

4. Дудка Уляна Теодозіївна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри автомобільного транспорту, викладач спеціальних економічних дисциплін Відокремленого структурного підрозділу «Бережанський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України». Зауваження, висловлені у відгуку опонента:

1. Авторка належним чином обґрунтувала актуальність теми, але, на нашу думку, доцільно було б лаконічно окреслити основні недоліки у методичному забезпеченні процесу формування професійних компетентностей майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних засобами ІКТ.

2. У підрозділі 2.3 автором наведено схему організації проведення бізнес-симуляції «Моя фірма» та її короткий опис. На нашу думку, авторка не достатньо розкрила її зміст. Використання бізнес-симуляцій у процесі формування професійних компетентностей майбутніх фахівців є перспективним напрямком і дисертаційне дослідження прикрасило б навчально-методичне забезпечення цієї педагогічної технології.

3. На нашу думку, у додатках доцільно було б навести результати контрольних зрізів навчальних досягнень здобувачів освіти та захистів дипломів для унаочнення доказовості висновків автора щодо результатів дисертаційного дослідження.

4. Дисертантка використовує у своїй роботі програмне забезпечення «1С Бухгалтерія», що є забороненим програмним продуктом в Україні і не дає пояснення цього факту у своєму дисертаційному дослідженні.

5. Генсерук Галина Романівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри інформатики та методики її навчання Тернопільського

національного педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.
Зауваження, висловлені у відгуку рецензента:

1. Заслуговують на увагу представлені авторкою у підрозділі 1.3. інформаційно-освітні середовища на мікролокальному рівні (на прикладі Вищого професійного училища № 7 м. Кременчук Полтавської області) та регіональному рівні Полтавської області. Проте у структурі сайту «Віртуальний портал» не в повній мірі компетентнісний підхід, що є важливим аспектом у дисертаційному дослідженні Костенко О. В.

2. У другому розділі, на нашу думку, не в повному обсязі розкрито четверту педагогічну умову формування професійних компетентностей майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних засобами ІКТ-розробка електронних навчально-методичних комплексів на засадах компетентнісного підходу.

3. На с. 153 авторка як засіб ІКТ використовує програму «1С Бухгалтерія». Однак в подальшому у тексті вказано програму «1С Підприємство». Варто було б уточнити чи це одне і теж програмне забезпечення та вказати в тексті роботи єдину назву програми.

4. В експериментальній частині дослідження під час визначення показника цифрової грамотності майбутнього обліковця з реєстрації бухгалтерських даних варто було представити більш детальні результати навчання здобувачів освіти за інтегрованою професією «Оператор комп'ютерного набору».

Результати відкритого голосування:

«за» – 5,

«проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Костенко Оксані Василівні ступінь доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» зі спеціальності 015 «Професійна освіта».

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

 Роман ГОРБАТЮК